Arktiset Aromit ry
Kauppakatu 20
89600 Suomussalmi
www.arctic-flavours.fi
www.arcticbilberry.fi
www.arcticlingonberry.fi

LAUSUNTO

5.11.2019

Eduskunnan maatalousjaosto, kokous keskiviikko 6.11.2019 klo 10.30
Viite: HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020
Teema: PL 30

ARKTISET AROMIT RY:N TOIMINNAN TURVAAMINEN VALTION RAHOITUKSELLA

Arktiset Aromit ry on vuonna 1993 yritysten perustama luonnontuotealan valtakunnallinen toimialayhdistys, joka toimii alan tiedottajana, kehittäjänä ja luonnontuotteiden menekinedistäjänä. Arktiset Aromit ry:n monikielinen verkkosivusto on ahkerasti käytetty tiedonlähde ja pitkään jatkuneen toiminnan ansiosta sen tunnettuus on hyvä sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Arktiset Aromit ry on helposti löydettävä ja lähestyttävä toimija myös maailmanlaajuisesti.

Luonnonmarjat, sienet, yrtit ja erikoisluonnontuotteet ovat Suomen vahvuus ja mahdollisuus. Ne ovat erittäin ympäristöystävällisiä raaka-aineita, ja niiden talteenoton, jatkojalostamisen ja käytön edistäminen on ajankohtaisempaa kuin koskaan: niiden hiili- ja vesijalanjälki on olematon vielä talteenoton jälkeenkin ja tämän ylivoimatekijän osoittamiseksi on tehtävä työtä sekä tutkimuksen että tiedottamisen saralla.

Elintarvikkeiden lisäksi niiden käyttö on laajentunut nopealla tahdilla viime vuosina myös kosmetiikka-, hyvinvointi- ja matkailusektorille sekä monentyyppisiin juomiin, joista useita on jo palkittu maailmalla. Luonnontuotteet ovat vahvasti mukana rakentamassa maabrändiämme ympäristöystävällisenä, puhtaana ja arktisena maana.

Arktisilla Aromeilla on tärkeä tehtävä välittää ja jäsentää uusinta tutkimustietoa koko toimialan käyttöön sekä tuottaa ajankohtaista materiaalia alan menestyksen tueksi. Arktiset Aromit seuraa hiljaisia signaaleita ja ennakoi trendejä nostaakseen julkiseen keskusteluun toimialan kannalta uusimpia innovaatioita ja näkökulmia.

Arktiset Aromit ry:n toimintaan tarvitaan pitkäjänteisyyttä. Eduskunta lisäsi vuoden 2019 talousarvioon 200 000 euroa Arktiset Aromit ry:lle luonnontuotealan kehittämiseen. Rahoituksella käynnistettiin Luonnosta kestävästi ja vastuullisesti –hanke. Arktiset Aromit ry:n perustoiminta alan kattojärjestönä tulisi kuitenkin turvata **pysyvällä rahoituksella**, mikä turvaisi toiminnan jatkuvuuden ja koko luonnontuotealan edistämisen. Perustoiminnan turvaaminen mahdollistaisi myös koko alan toiminnan kehittämisen eri rahoituslähteitä kartoittamalla ja niiden

tehokkaamman hyödyntämisen luonnontuotealan verkostossa, ei yksin yhdistyksen toimesta vaan tukien myös muiden verkoston toimijoiden mahdollisuuksia edistää alaa.

Esitän Arktiset Aromit ry:n toiminnan jatkuvuuden varmistamista jatkuvalla, vuosittaisella 200 000 euron rahoituksella. Alla lyhyesti poimintoja siitä, mitä tällä hetkellä on alan kehittämisessä ajankohtaista.

- Mahdollisuuksien maaseutu - Maaseutupoliittisessa kokonaisohjelmassa (s. 52, toimenpide 53.) on huomioitu luonnontuotealan koulutuksen kehittämisen tarve: *"Käynnistetään **luonnontuotealan täydennyskoulutusohjelma** ja kehitetään alan koulutusta työelämälähtöisesti eri tasoilla. Korkeakouluissa luonnontuotealan osaamista tuetaan nykyisten koulutusvastuiden puitteissa."*
  https://tem.fi/documents/1410877/2859687/Mahdollisuuksien+maaseutu+25022014.pdf
  Alan täydennyskoulutukselle on ollut huutava tarve jo useiden vuosien ajan, mutta rahoituksen puutteen ja koulutuskentässä tapahtuneiden muutosten vuoksi koulutuskokonaisuutta ei ole pystytty rakentamaan. Alan edistämiseksi tarvitaan uusia, ajantasaiset tiedot omaavia osaajia. Alan täydennyskoulutuksen rakentamiseen tarvitaan tutkimuksen, koulutus- ja kehittäjäorganisaatioiden että yrityskentän yhteistyötä. Pilottikoulutus, jonka aikana pystyttäisiin kokoamaan ajantasainen koulutusmateriaali ja kouluttajaverkosto alan toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen käyttöön, olisi saatava välittömästi valmisteluun.

- Luonnontuotteet ovat merkittävä osa kotimaista elintarvikealaa. Luonnontuotteiden vienti ja kotimainen kulutus ovat kasvussa, ja etenkin viennissä luonnontuotteemme ovat tärkeässä roolissa. Tämän suuntauksen vahvistamiseksi tarvitaan edelleen määrätietoista viestintää. Tuotteiden ravinto- ja makuominaisuuksien lisäksi viestinnässä on korostettava vastuullisuutta, kestävyyttä sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä. Kotimaiset luonnonraaka-aineet kasvavat erittäin puhtaassa ilmassa ja maaperässä, ilman lannoitteita ja kastelua. Vapaana kasvavat marjat, sienet ja yritit ovat maailman ekologisinta ruokaa. Imagoarvo on suuri, mutta viestinnän tueksi tarvitaan edelleen **tutkimustietoa mm. vesi- ja hiilijalanjäljen osalta.**

- Luonnontuotealan tulevaisuuden menestyksen kannalta raaka-aineiden talteenottoon tehostamiseen liittyvä kehitystyö on tärkeää. Luonnontuotteita kasvaa Suomessa niin runsaasti, että tuotteiden määrää ja tuotantoa voidaan lisätä, jos talteenotto toimii. Talteenoton kehittämisen lisäksi etenkin yrttien ja erikoisluonnontuotteiden luonnonmukaisen puoliviljelyn edistäminen helpottaa raaka-aineiden saatavuutta, satovarmuutta ja laadunvalvontaa. **Puoliviljely** mahdollistaa harvinaisten ja heikosti keruuta kestävien raaka-aineiden tuotteistamisen. Luonnontuotealan yhteistyö maatalous- ja puutarha-alan kanssa avaa uusia näkökulmia. Puoliviljellyn alan erottamiseksi jokamiehen oikeudella kerättävästä alueesta on tarpeen herättää keskustelua ja kehittää pelisääntöjä.

- Luonnontuotteet ovat keskeinen osa luontomatkailua, joka on kasvava matkailutyyppi. Matkailun megatrendit, kuten kaupungistuminen, väestön ikääntyminen, ilmastonmuutos,

uuden teknologian käyttö sekä terveyden ja hyvinvoinnin merkityksen kasvu vaikuttavat toimialaan. Kaupungistumisen vastapainoksi haetaan luonnonrauhaa ja hiljaisuutta – aitoja asioita, mutta myös tuotteistettua toimintaa. Luonto on tarjoiltava turvallisena ja helposti lähestyttävän samalla kun kaikessa toiminnassa on pyrittävä yllättämään elämyksellisesti. Erityisesti **kansallispuistomatkailu** on voimakkaassa kasvussa, ja **kansainvälinen yhteistyötä** on tarpeen lisätä. Olennaisesti siihen kuuluu myös luonnontuotteista tiedottaminen.

- **Luomukeruualueiden laajentamiseksi** Metsään.fi-palvelua hyödyntäen tarvitaan voimakasta, monipuolista ja innovatiivista viestintää ja edelleen myös kehittämistoimenpiteitä. Viestintää tulee rakentaa pitkällä tähtäimellä ja jatkuvaksi, ei vain muutaman vuoden tempauksina tai hankkeissa tapahtuvana.

Kerron mielelläni lisätietoja.

Suomussalmella 5.11.2019

Kunnioittaen

Birgitta Partanen
Toiminnanjohtaja
Arktiset Aromit ry
birgitta.partanen@arktisetaromit.fi
p. 040 580 1186